ዴሞክራሲያ

ቅጽ 2

[illegible] 30

የኢትዮጵያ ሕዝባዊ አብዮታዊ ፓርቲ ልሳን

የሠራተኛው ጉዳይ አዋጅና የከበርቴው መደብ

አዋጅ ቁጥር 64 የሆነው የሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ ምንድነው?

በመሠረቱ የሠራተኛው መደብ ላቀረበው የፖለቲካ ጥያቄ ከመንግሥት የተሰጠ መልስ ነው። ሠራተኞችን የሚመለከት ሕግ በቀድሞው መንግሥት የወጣ ቢሆንም የተሻሻለ ሕግ እንዲወጣ ጥያቄ ከቀረበ ቆይቷል። ከየካቲት 66ዓም በፊት ከዚያም በኋላ ይህ ጥያቄ በመላው የሠራተኛ መደብ ተደጋግሞ የተጠየቀ በመሆኑ ጉዳዩ የመደብ ጥያቄ እንደሆነ እንረዳለን። የመላው መደብ ጥያቄ በመሆኑ ሕግ እንዲወጣ በመጠየቅ የግዴታ የፖለቲካ ጥያቄ ነበር። የሠራተኛው መደብ ላቀረበው የፖለቲካ ጥያቄ የተሰጠ ምልስ ነው የምንለውም ለዚሁ ነው።

የሠራተኛው መደብ የጠየቀው እንዲያው በደፈናው አዲስ ሕግ ይደንገግ ብሎ ሳይሆን እነዚህ እነዚህን ነጥቦች ያዘለ ይሁን ብሎ ዝርዝር ጥምር አቅርቦ ነበር። ከምዕ ጎደል የሠራተኛውን መደብ የሚወክለው የዚህንም መደብ የተለያዩ ክፍሎች የኢኮኖሚ ጥያቄዎችን ጠምቆ በፖለቲካ መልክ ለማቅረብ ኃላፊነት የተጣለበት የኢትዮጵያ ሠራተኞች አንድነት ማህበር /ኢሠአማ/ ስለሠራተኞች ጉዳይ ሕግ እንዲወጣ አያሌ ውሳኔዎች /ማለትም ጥያቄዎች/ ሲያሳልፍ፣ ከነዚህም ይበልጥ የላቀው፣ ይበልጥ ብዙ ጉዳዮችን ያዘለው ከመስከረም 8–11 1968ዓም በተደረገው ልዩ ጠቅላላ ጉባኤ ላይ ያሳለፈው ውሳኔ ነው። የሠራተኛው መደብ የፖለቲካ ጥያቄ ዝርዝሮችን ለማወቅ የዚህን ጉባኤ ውሳኔዎች ብቻ መመልከት እንደሚበቃ እንጠራጠርም።

2. ጥያቄዎቹ ምን ናቸው?

የቀረቡትን ጥያቄዎች ከሁለት ላይ ከፍለን መመልከት እንችላለን። የመጀመሪያዎቹ ሠራተኛውን ክፍል ብቻ ሳይሆን መላውን ሕብረተሰብ የሚመለከቱ በሠራተኛ አዋጅ ሳይሆን በሌሎች አዋጆችና መንግሥታዊ ርምጃዎች መልስ የሚሰጥባቸው ናቸው። እነሱም የዲሞክራቲክ መብቶች መከበር፣ የፀረ ፊውዳልና ፀረ ኢምፔሪያሊስት ግለሰቦች መፈታት የዜና ማሠራጫዎች ለሰፊው ሕዝብ ጥቅም መዋል /የአድሀሪ ጋዜጠኞች መባረር/ የተማሪዎች ማህበራት መፈቀድ፣ የዘመቻው መምሪያ ወደ ሕዝብ እጅ መግባት፣ የገበሬዎች መሣሪያ መታጠቅ ወዘተ የሚሉት ናቸው። የሠራተኛው መደብ ከነዚህ ጥያቄዎች መልስ የሚያገኘው ጠቀሜታ ቢኖርም በመሠረቱ የሱ መደብ ብቻ ጥያቄዎች ሳይሆኑ የመላው ሕብረተሰብ ጥያቄዎች ናቸው። ነጥብ አድርገን የምንይዘው የላባደሩ መደብ የሰፊውን ሕዝብ ጥያቄ በማቅረብ፣ ለሰፊው ሕዝብ ጥቅም በመጓጓት ሰፊውን ሕዝብ ሊመራ የሚችል የሕብረተሰብ ክፍል እንደሆነ ነው። እነዚህ ጥያቄዎች አሁንም ቢሆን መልስ አልተሰጠባቸውም።

ሁለተኛ ሆነው የቀረቡት ጥያቄዎች በሠራተኛው መደብ ኑሮ ላይ ያተኮሩ፣ በተጠየቀው አዋጅ ውስጥ እንዲታከሉ የተጠየቁ ናቸው። ዋና ዋናዎቹን እንጠቅሳለን።

- የዝቅተኛ ደሞዝ እንዲወሰን፣
- ነፃ ሕክምና በሥራ ላይ እስከሚውል ድረስ የሆስፒታሎችና የክሊኒኮች ያገልግሎት ዋጋ እንዲቀንስ፣
- ነፃ [illegible] የመደራጀትና የሥራ ማቆም መብት እንዲኖር
- ሠራተኛውን የሚያጉላላና የሚያንከራትተውን የሠራተኛና የአሠሪ ቦርድ የሚተካ ሥርዐት እንዲፈጠር፣
- የሥራ ዋስትናዎችና የበሽታ ዋስትናዎች እንዲሟሉ፣
- በብሔራዊ ሀብት ልማት ስር በሚገኙት የድርጅቶች ሥራ መሪዎች ፋንታ ላባደሩ በጉባኤው እየመረጠ በቦታቸው እንዲሾም፣
- የሕዝባዊ ኑሮ እድገት ግለሰቦች በላባደሩ እንዲመረጡ፣ መ/ቤቱም ላባደሩን ሊያገለግል እንዲችል ሆኖ በአዲስ መልክ እንዲደራጅ፣
- ሴት ሠራተኞች ከወሊድ ጋር በሚያያዝ መታወክ በሚታመሙበት ጊዜ የሚረዳ የሕክምናና የህፃናት መጠበቂያ በየአካባቢው እንዲቋቋምላቸው፣
- ላባደሩ በሥራ ሰዓት ለተወሰነ ጊዜና ከሥራ በኋላ የፖለቲካ ንቃት ትምህርት እንዲያገኝ ከተጸአና ነፃ እንዲሆን፣
- ነፃ ትምህርት ለላባደሩ ልጆች እንዲሰጥ፣
- ጊዜያዊ ቅጥር ሠራተኞች ቋሚ እንዲሆኑ፣

— [illegible] ሥራ አንዲያጠናክርና በሚያገኘውም ትርፍ አዳዲስ የሥራ
መስኮችን አንዲከፍት ማድረግ፣
— የኢሠአማ ጽሑፎች ያለገዳች ተጽአኖ አንዲወጡ፣ በዜና ማሰራጫዎች አንዲገለገል ማድረግ
...... ወዘተ

ከላይ የተዘረዘሩት ሐሳቦች አዲስ በሚወጣው አዋጅ ውስጥ መገኘት አንደሚገባቸው የተገለጠ ቢሆንም አቀራረቡ የልመና ወይንም የመለማመጥ መንፈስ ያዘለ አልነበረም:: ሠራተኛው ከነዚም ሁለቴ አንዳስጠነቀቀው "..... በመደብ አቅጣጫ የያዘውን መራራ ትግል አያፋፋመ አስከ ዘለቄታው ይመራል" ጥያቄዎቹን የሚያስፈጽመው በራሱ ጥረት አንደሚሆን ስጠቀም "..... ለጥቅሙ አስከመጨረሻው ድረስ ከልታገለ አንዳች ነገር የሚሰጠው አንደሌለ ተረድቶታል" /ኢሠአማ ውሳኔ መስከረም 1968/ በጥሩ አነዚህ ጥያቄዎች የወቅቱን የመደብ ትግል የሚያጠቃልሉ፣ በሌሎች የመደብ ትግል መልኮች/ለምሳሌ በሥራ ማቆም/ ተደግፈው የቀረቡ ነበሩ::

ጥያቄዎችንና ጠያቂዎችን ካወቅን ተጠያቂዎቹ አነማን ነበሩ ማለታችን የማይቀር ነው::አንዳልነው ጉዳዩ የመደብ ትግል ከሆነ ሁለት ተቃራኒ ወገኖች የተፋጠጡበት ነው ማለት ነው:: ሠራተኛው ጠያቂ ከሆነ ተጠያቂዎቹ ጠቃላላ አሠሪዎች መሆናቸው ነው:: አነሱም የቢሮ ከበርቴዎች/መንግሥት/ አቀባባይ ከበርቴዎች ብሔራዊ ከበርቴዎችና ከፍተኛ ነውስ ከበርቴዎች ናቸው:: በመሠረቱ ሠራተኛው በመደብ የሚታገለው ከነዚህ በዘበዦች ከፍሎች ጋር ቢሆን ጥያቄዎቹ ቀደም ስንል አንዳመለከትነው የፖለቲካ ጥያቄዎች በመሆናቸው ሊቀርቡ የሚችሉት ለፖለቲካ ጉዳዮች መልስ ለመስጠት ለሚችለው፣ ሕጎችንና አዋጆችን ለሚያወጣው ከፍተኛው የፖለቲካ ኃይል ነው:: አሱም በጠቅላይ መንግሥት የሚባለው ድርጅት ቢሆን በተለይ ግን የመንግሥቱን አስተዳደር "ጊዜያዊ ወታደራዊ" በሚል የደፈና ስም የጠበበው የቋርጦች ፋሺስታዊ መንግሥት ነው:: ጥያቄዎቹ ለመንግሥቱ የቀረቡት ከፍተኛው የፖለቲካ ባለሥልጣን አሱው በመሆኑ ቢሆን በሁኑ ወቅት ከፍተኛው የኢኮኖሚ ባለሥልጣንም መሆኑ ረዳት ምክኒያት ሆኗል::

3. <u>መንግሥት የሚሰጠው መልስ ምንን ያመለክታል?</u>

አንደተባለው ጉዳዩ በተቃራኒ መደቦች መካከል ያለውን ግንኙነት የሚያመለክት ከሆነ ጥያቄዎቹም የለባደሩን መደብ ጥቅም የሚያስጠብቁ የአሠሪዎችን መደቦች ጥቅሞች ጥቅም የሚጎዱ ከሆኑ፣ ሊሰጥ የሚችለው መልስ የግዴታ ወገን የሚለይ መሆን አለበት ርግጥ በንዳንዶቹ ነጥቦች ላይ አስታራቂ አቋም መውሰዱ ቢቻልም/ኋላ አንመለከተዋለን/ በመሠረታዊ ነጥቦች ላይ የግድ አንዱ የተወሰነ ሥፍራ መያዝ ያስፈልጋል:: ስለዚህም መንግሥቱ ሊሰጥ የሚችላቸው ሁለት መልሶች ብቻ ናቸው:: ወይ አንደሚያወራው አብዮታዊና ሶሺሊስታዊ መልስ አለበለዚያም ጥገናዊና ካፒታሊስታዊ መልስ ወይ የከበርቴዎችን /ማለትም የራሱን ጭምር/ ጥቅም ማስከበር፣ አለበለዚያም የለባደሩን የመደብ ጥቅሞች ማስጠበቅ፣ ፀረ ከበርቴ ወይ ፀረ ለባደር አዋጅ ማውጣት:: ጊዜው የአብዮት ወቅት አንደመሆኑ መጠን፣ ጊዜው የመደብ ትግሎች የጠዘበት ከመጠዝም አልፈው ወደመደብ ጠርነት ለማምራት የሚቃጡበት ወቅት ስለሆነ የሚጠየቀው አስታራቂነትና መሐል በፋሪነት ባይሆን ትክክለኛ ወገን መለየት ነው:: መንግሥቱ የሚሰጠው መልስ የሚያመለከተው ከሁለቱ ተቃራኒ መደቦች ለማንኛቸው አንደቆመ ነው:: መልሱን በነጋሪት ጋዜጣ 35ኛ ዓመት ቁጥር 11 ላይ ኅዳር 26ቀን 1968ዓም በወጣው አዋጅ ቁጥር 64/1968ዓም "የሠራተኛ ጉዳይ አዋጅ" ሰጠ:: ወገንም ለየ::

4. <u>አዋጁ ምን ይላል?</u>

በደፈናው ሲታይ አዋጁ ለተጠየቁት መሠረታዊ ነጥቦች ተፈላጊውን መልስ አልሰጠም ሌላኛው የጋርቲያችን ጋዜጣ ለባደር በቁጥር 20 አትሙ ላይ ይህን አዋጅ ተንትኖ ብኩንነቱን ያሳየ ቢሆንም፣ አኛ ደግሞ ከሌላኛው አንፃር መመልከት ስላምንፈልግ በመጠኑም ቢሆን በዝርዝር አናየዋለን:: የአዋጁን ምንነት ለመመልከት ከለባደሩ መደብ ዋና ዋና ጥያቄዎች ጋር አያነፃፀርነው አንመረምረዋለን::

በመጀመሪያ በጠቅላይ ስለደሞዝ የወጣውን አንመልከት:: የደሞዝ መጠን አወሳሰን በሚመለከተው ረገድ ያለው አንድ አንቀጽ ብቻ ቢሆን አሱም አንዲህ ይላል::"ደመወዝ በተዋዋዮቹ ወገኖች ስምምነት ይወሰናል:: ስለሆነም የሚወሰነው ደሞዝ በሕግ ወይም በሕብረት ስምምነት ከተወሰነው መነሻ ለያንስ አይችልም ይላል" /አንቀጽ 44/፣/ ዝቅተኛ ደመወዝ አልታወጀም ካልታወጀ መነሻ ደሞዝ የሚሆነው ያው ጥንት ሲደረግ አንደነበረው አሠሪው በሚወስነው መጠን ነው ማለት ነው:: በሕብረት ስምምነት ለወሰን ይችላል የሚል ሐረግ ቢኖርም ይህ ትርጉም የለውም:: አሠሪ ሠራተኞች የሚያቀርቡትን መነሻ ደሞዝ አልቀበልም ቢል ሠራተኞች ምን ሊያደርጉ ይችላሉ? አንደ አዋጁ ከሆነ ምንም ሊያደርጉ አይችሉም የተለመደው የተጽአኖ መሣሪያቸው የነበረው የሥራ ማቆም ርምጃ በአንቀጽ 106ና በአንቀጽ 108/8 ጥፍር ተደርጎ ተይዟል:: ሌላ ያላቸው ምርጫ ጉዳዩን ለሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ማቅረብ ነው:: አንደምናውቀው ሚኒስቴሩ የትልቁ አሠሪ ማለትም የመንግሥት ቅጥር ስለሆነ ትንሹን አሠሪ ትልቁ አሠሪ ላይ ቢከሱ ፍርዱ ወዴት አንደሚያዘነብል በቅድሚያ አውቀ ነው:: ከዚህም አልፈው ጉዳዩን ፍርድ ቤት ማቅረብ አንደሚችሉ ከአንቀጽ 95 አስከ 100 ያሉት ሕጎጋት ይፈቅዳሉ ዳኞቹ አነማን ናቸው? አንቀጽ 98 አንደሚያሳየው ይኸው ሚኒስቴር የሚመርጣቸው መሆናቸው ነው:: /የቀረው ቀርቶ ከሠራተኛ መሪዎች ውስጥ አንዱ አነኳን የዳኛ መራጭ ጉባኤ አባል አይሆንም!/ ከዛ በኋላ ምንም መፈናፈኛ አንደሌለ አንቀጽ 99/3 ሲያረጋግጥ አንዲህ ይላል "በዚህ አንቀጽ መሠረት ችሎቱ የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል" በሕብረት ስምምነት የመነሻ ደሞዝ መወሰን የሚለው አነጋገር ትርጉም የለሽ ነው:: ሕብረት ስምምነት በየድርጅቱ የሚከናወን ከሆነ "መነሻ ደሞዝ በሕግ ይወሰን" የተባለው! አስካሁን ያቀረብነው ዘገብ ደሞዝን ተታኮ የቀረብ አንዷ ማናቸውንም ጥቅማጥቅሞችን የሚመለከት ነው:: ፋይዳቢስነቱም ለመነሻ ደሞዝ ብቻ ባይሆን ለተቀሩት ኢኮኖሚያዊ ጥያቄዎች ሁሉ ጭምር ነው::

የመነሻ ደሞዝ ከሳንቲሞቹ ሌላ ጠቅላላ የደሞዝ ዕድገት ወይንም ዓመታዊ ጭማሪ መዘንጋቱን እና ጠቀምን ወደሌሎች ጥያቄዎች የተሰጣቸውን መልሶች እንመልከት:: ስለሆስፒታሎችና ክሊኒኮች ያገልግሎት ዋጋ መቀነስ ምንም ሕግ አለመውጣቱ ባያንስ ሠራተኛው በሥራ ላይ ለሚደርስበት ጉዳት እንኳን ድርጅቱ የማሳከም ግዴታ አለበት ብሎ የሚያዝ አንቀጽ የለም:: ኢንሹራንስ የሚለው ቃልማ አስከናካቴውም አል ተነሳም ከ"ወሊድ ጋር በተያያዘ መከኒያት....." ብሎ ለቤት ሠራተኞች የተጠየቀው በዚሁ ውሃ በልቶት ቀርቷል:: ልጆቻቸውም እንደበፊቱ በየመንደሩ ጉድፍ ውስጥ ማደጋቸውን ሊቀጥሉ ነው::

ጊዜያዊ ቅጥር ሠራተኞች የሉም እንደሆነም እንጃ በደፈናው ተዘንግተዋል::"ጽድቁ ቀርቶብኝ በቅጡ በኮነነኝ" እንደተባለው ቋሚነቱ ቢቀርባቸው ጊዜያዊነቱ እንኳን አልተረጋገጠላቸውም:: ስለ ላባደሩ ልጆች ትምህርት ምንም አልተወሳም/አዲስ ወጣ የተባለውን የከበርቴ ሥርዐተ ትምህርት በነፃ ከሚማሩ ቢቀርባቸው ይሻላል ብለው ቃዝኖላቸው ይሆን?/ የፖለቲካ ንቃት ትምህርት በማህበራቱ የሚሰጥ አይመስልም፣ ምናልባት ለዚሁ ተግባር በመንግሥቱ የተቀጠሩ አንቂ ፖለቲከኞች ተመልምለው ይሆናል:: የማህበራቱ ሥራ በአንቀጽ 52ሥር እንደተዘረዘረው ከሆነ፣ ፖሊስነት/"ሠራተኛው ሕጎችን፣ ደንቦችን፣ ስምምነቶችንና የሥራና የአስተዳደር ሥነ ሥርዐቶችን አክብሮ እንዲሠራ ማድረግ" አንቀጽ 52/ኔ/በ አስተናባሪነት /"የሙዚቃና ዝግጅቶችና በሀል ነክ የሆኑ ትምህርት አዘል ፕሮግራሞችን ማደራጀት" አንቀጽ 52/2/ቀ "ሠራተኛው የሥራ ቅልጥፍና እንዲኖረው ጥሩ ውጤትም እንዲያሰይ..... ማጥናት 52/1/ሸ ወዘተ/ ናቸው:: ፖለቲካ የሚለው ቃል በቁጥር 3/ሰ ውስጥ ሲገባ "የአገሪቱ የፖለቲካ መመሪያ..... ሰዘጋጅ በሥራው መተባበር" በሚለው ሥፍራ ብቻ ታይቶ ጠፍቷል::

የቦሸል ዋስትናዎችን በዚሁ አበቅተን ወደሥራ ዋስትናዎች ዓይናችንን ጣል ስናደርግ የአዋጁ መግቢያ "..... ሰው ሠርቶ በወዙ ማደር መብቱና ግዴታ መሆኑ"ን ይነግረናል:: መሠራት የላበደሩ ግዴታ መሆኑ ተጠቅሶ ሥራ ማግኘትም መብቱ እንደሆነ አልተጠቀሰም:: ደግነቱ "ሕብረተሰባዊነት" ማለት ሶሻሊዝም አለመሆኑ ነው እንጂ ይህ ለአንዱ ሶሻሊስት መንግሥት ታላቅ ውርደት በሆነ ነበር:: ሥራ መፍጠር የመንግሥቱ ተቀዳሚ ግዴታ ሲሆን ለ"ምርጦች" ተቀዳሚ ጉዳዮች "..... ከፍተኛ የምርት ውጤት"፣"የሥራ ውጤት ከፍ ሊል የሚችለው"፣"የሥራ ውጤት እንዲያድግ" ወዘተ በሚሉት መንደርደሪያ ሐረጎች ተጠቅሷል:: /በተወረሰውም ባልተወረሰውም ድርጅት ውስጥ መሆኑ ነው እንግዲህ!/ ሥራ የማግኘት መብት ይቅርና በተገኘው ሥራ ላይ የመሰንበት አድልዎ ከመርፌ ዓይን የጠበበ ነው:: አዲስ ተቀጣሪ ለሙከራ በተወሰነው የዘጠና ቀን ጊዜ ውስጥ አንቀጽ 9/4 ላይ በተፈረደበት መሠረት "..... ለሥራው ብቁ ካልሆነ ድርጅቱ .... ካሣ ሳይከፍል በቀጥታ ሊያሰናብተው ይችላል" ካሣ ሳይከፍል ብቻ አይደለም ምክኒያት ለማንም/ለተቀጠረው ጭምር/ ሳይሰጥም ነው! "የዘጠና ቀን ዕድሉ በምርለት" ቋሚ ከሆነም በኋላ ድርጅቱ "..... በሥራው አፈፃፀም ላይ በአእምሮ ግምት የሚፈለገውን የቴክኒክ እውቀቶች ቅን ሕሊና ያለው መሆኑን ትክክለኛነቱን ወይንም ፈጣንነቱን" አለበየም ብሎ ከመ ከሥራ ሊያበርረው ይችላል:: እነዚህ ሁኔታዎች በምን እንደሚለኩ አናውቅም/ለምሳሌ ቅን ሕሊና በምን ይሆን የሚሰፈረው?/ በማን "አእምሮ ግምት" እንደሚለኩ ግን ግልጽ ነው::"የማሰረዳት ግዴታ አለበት" በተሰኘው አሠሪው ያገለገሉት ካሣውም መጠን ከቀደመው በባሰ ዝቅ ብሏል:: ስለካሣ ከወራን አይቀር፣ ስለካሣ አከፋፈል የወጣው አንቀጽ አስገራሚ ነው:: ሠራተኛው ለመጠባበቂያ ገንዘብ አዋጥቶ ከሆነና ይህ የራሱ መዋጮ [illegible] ከሚገባው ካሣ ከበለጠ ካሣ አይከፈለውም:: ጡረታ ካለውም ካሣ የለም::

ለነዚሁ መሠረታዊ የሆኑ፣ በዝቅተኛ ደረጃ የካፒታሊስት ሥርዐት እንኳን ሊጠየቁ የሚችሉ ተራ ጥያቄዎች የተሰጡትን መልሶች ካየን በኋላ የተረፉትን ጥያቄዎች ለማንባት እንኳን "እንፈራለን"፣"በመንግሥት በተወረሱት ድርጅቶች ውስጥ ላባደሩ በጉባኤው የሥራ መሪዎችን እየመረጠ ይሾም፣ የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገት ገለሰቦች በላባደሩ እንዲመረጡ፣ ላባደሩ የሚያመርተውን ምርት ራሱ እንዲቆጣጠር ወዘተ" የሚሉትን ጥያቄዎች ማሟላት ቀርቶ /በሁኑ ወቅት ይቻላል ብለን እንገምትም/ የወደፊት ዓላማ ሆነው አልታመነባቸውም:: የላባደሩ በአመራሩ ተገባር መሰተፍ የተጠየቀ፣ የሚቻልም ነበር፣ አዋጁ ላይ የታለ? ወይንስ አልኩ ለማለት ያህል በአንቀጽ 66 ውስጥ በሕብረት ስምምነት ላይ ስለሚሰፍሩ ጉዳዮች ሲጠቀስ "ሠራተኞች በድርጅቱ አስተዳደር ለመካፈል ስለሚችሉበት ሁኔታ" /66/11/ የሚለው አንካሳ ሐረግ ለትልቁ የሶሻሊዝም ቁም ነገር በቂ ማብራሪያ ነው ብለው ታምኖበት ነው?

5. ላባደሩ ከአዋጁ ምን ያገኛል?

የሥራ ሰዓት፣ የዓመት ፈቃድ የወሊድ ፈቃድ፣ የማህበር ማቋቋም፣ የሕመም ፈቃድ ወዘተ በሕግ መወሰን ጠቃሚ መሆናቸው አይካድም፣ ቢሆንም ይበልጥ የጠቀሙት ቀናውን የኢንዱስትሪ ላባደር ሳይሆን ወደ ኋላ ቀርተው የነበሩትን የከፍተኛ ንዑስ ከበርቴ ቅጥሮችን ነው/ዓበ ቤት፣ ልብስ ሰፊት፣ ኩራብ ቤት ወዘተ/ የአዋጁ ጥቅም የትልልቆቹ ድርጅቶች ሠራተኞች በነጠላ ትግል/የሕብረት ስምምነቶች/ አግኝተው ይገለገሉባቸው የነበሩትን ጥቅማጥቅሞችን በሕግ ደንግጎ ለመላው መደብ መዘርጋቱ ነው::"ምርጦች"በዴሞክራቲክ መብቶች፣ በደሞዝ ዕድገት፣ ወዘተ ላይ ገደብ በይጥሉ ኑሮ አዋጁ በጠሁ የሚሉቸውን ጥቅሞች ሠራተኞች በተራ የኢኮኖሚ ትግል ገና ድሮ ያመጡቸው ነበር:: ጥረንበውም እንዲህ አይበዛም ነበር! ከዚህ በተረፈ ግን አዋጁ ላባደሩን አልጠቀመውም ብቻ ሳይሆን ጎድቶታል::

ሀ— መነሻ ደሞዝም ሆነ አጠቃላይ የደሞዝ ዕድገት/የፐርሰንት/ ባለመወሰኑ ላባደሩ በድህነት አዘቅት ውስጥ ይበልጥ እንዲሰምጥ ተፈርዶበታል:: የዕቃዎች ዋጋ እየናረ ቢሄድ የደሞዝ ዕድገትን መዘጋት ደመዝ ከመቀነስ የሚቆጠር ነው:: በትናንት ደሞዝህ የዛሬን የገበያ ዋጋ ተቋቋም ማለት ዛሬ ደሞዝህ ተቀንሷል ብሎ ማርዳት ነው:: የ"ምርጦች" መንግሥት ሥልጣን ላይ ወጥቶ የደሞዝ እድገትን የሚያግደውን ሰርኩላር ካስተላለፈ ጊዜ ጀምሮ በየወሩ በየቀኑ የላባደሩን ደሞዝ እየቀነሰ ነው፣ለምን ቢሉ በገንዘቡ ይገዙ የነበሩት እስፈላጊ ሸቀጦች በየወሩ በየቀኑ እየተወደዱ ናቸውና! ለዚህ ነው

አዋጁ የሳበደረን ደሞዝ ቀንቧል። የመነሻ ደሞዝንም ዝቅ አድርጓል ፣ነገል የማንበበተው፡፡

ሰ — አዋጁ እንደም ዓይነት የበሽል ቀስትና አልሰጠም፡— በሕክምና፣ በመድህን /ኢንሹራንስ/ በካሣ፣ በትምህርት ወዘተ ረገድ የቀገኙ አዲስ ጥቅሞች የሉም፡፡ በሥራም ቀስትና ረገድ አሁን የሚታየው የመበቀቅ ኑሮና፣ የነገውን እግዜር ይወቅ የሚባለው አለስተማማኝነት ተበበበ እንደሆን እንጂ አልተቀነሰም፡፡ ቋሚ ቅጥሮች እንዲህ ከሆኑ ጊዜያዊዎቹ ምን ይውጠን ይሆን ከሚለው ከፊል ፍራቻ ከፊል ቀቢጸ ተስፋ ደረጃ ላይ መውደቃቸው ነው፡፡ በተለይ የጊዜያዊ ቅጥሮች ጉዳይ አሳዛኝ፣ በጣም አሳዛኝ ሊታሰብበት ይገባ የነበረ ነጥብ ነበር፡፡ በአዋጁ ውስጥ ጊዜያዊ ቅጥርነትን እየቀነስ ቋሚ ቅጥርነትን የሚገፋፋ አንቀጽ ከለመኖሩም በላይ ቋሚ ሠራተኛ በጊዜያዊ ሠራተኛ እንዳይተካ በግልጽ የሚያግድ ደንብ የለም፡፡ በንፅሩ ግን "ማንኛውም ሥራ ፈላጊ በሚኖርበት አከባቢ በተቋቋመ የሠራተኛ ጉዳይ ጽ/ቤት ቀርቦ መመዝገብ አለበት" /አንቀጽ 3/1/ ተብሎ ተጽፏል፡፡ መነሻ ደሞዝ ያልታወጀለት፣ የሕብረት ስምምነት በሕልሙ እንኳን መደራደር የማይችለው የቀን ሠራተኛ "..... በሚመዘገብበት ጊዜ የሠራተኛ ጉዳይ ጽ/ቤት የሚጠይቀውን ማናቸውንም ተፈላጊና ተገቢ መረጃ ማቅረብ አለበት" /አንቀጽ 3/2/ተብሎ ይሽፍበታል፡፡

ሸ — አዋጁ የሳበደረን የመደብ ትግል የሚያኮላሽ ነው፡፡ አሠሪዎች የሚፈሩት፣ የሠራተኞችንም ጥያቄዎች እንዲያጤኑ የሚገደዱት ሳበደሩ ጠንካራ የትግል መሣሪያ ስለለው ነው፡፡ ከአብዮቱ ዘቅ ያለው የሳበደሩ ኃይለኛ መሣሪያ የሥራ ማቆም አድማው ነው፡፡ የተባበረ የሥራ ማቆም ርምጃ መንግሥትን በይቀር የሚያንበረክክ ኃይል ነው፡፡ የሠራተኛው ጥያቄዎች በሙሉም ሆነ በከፊል መልስ የሚያገኙት ሐቀኛ ብበቶቹ ተበሚነት የሚኖራቸው፣ ሰብዓዊ ክብሩ በንጠኑም ቢሆን የሚከበርለት ይህ የሥራ ማቆም ችሎታው እንደ መልዐክ ሞት በከበርቴዎች አናት ላይ ስለሚያንዣበብ ብቻ ነው፡፡ ይህ አዋጅ ይህን መብት በማገድ ብቻ የከበርቴ አዓፊነትን አስመስከረል /ሌላው ሌላው እንኳን ቢቀር/ የምሬት ሳቅ የሚያስቀን ሕጋዊ የሥራ ማቆም ባይጠቀስ ሕገ ወጥ የሆነ ሥራ ማቆም ምን እንደሆነ መተንተኑ ነው፡፡ ይህን አንቀፅ /106/ በቅጡ መመልከት ይኖርብናል ሕገወጥ የሆነ የሥራ ማቆም ምን እንደሆነ ሲተነትን፣

"1ኛ የሠራተኞች ማህበር ተከፋይ የሆነበት የወል የሥራ ክርክር ሳይኖር፣ ክርክር ቢኖርም በዚህ አዋጅ በተመለከተው መሠረት ለከፍተኛ ፍርድ ቤት የሥራ ክርክር ችሎት ከመቅረቡ በፊትና ከቀረበም በኋላ ውሳኔ ባይሰጥበት ሃምሳ /50/ ቀን ከመፈፀሙ በፊት በሠራተኛ ወይም በሠራተኛ ማህበር የተጀመረ" ነው፡ይላል፡፡ በቀና አማረኛ ለማለት የሚፈልገውን እንዘርዝረው፡፡ ከአሠሪ ጋር ጥል ቢኖር ባይኖርም፣ ክስ ቢቀርብ ባይቀርብም፣ ውሳኔ ባይሰጥ ከ50 ቀናት በፊት ሥራ ማቆም አይቻልም፡፡ ውሳኔ ከተሰጠስ በኋላ? መልሱ በዚሁ አንቀጽ ተሰጥቷል፡፡"የአውራጃ ወይም የከፍተኛ ፍርድ ቤት የሠራተኞች ጉዳይ ችሎት የሰጠውን ውሳኔ በመቃወም የተጀመረ የሥራ ማቆም ተግባር ሕገ ወጥ ነው፡፡" ይላል /አንቀጽ 106/2/ ለመሆኑ በሕጉ መሠረት ሥራ ማቆም የሚቻለው መቼ ነው? ፍርድ ቤት ውሳኔ እስኪሰጥ ሥራ ማቆም ሕገወጥ ነው፡፡ ፍርድ ቤት ውሳኔ ከሰጠ በኋላ ማቆም ሕገወጥ ነው፡፡ ፍርድ ቤት ውሳኔ ከልሰጠ እንዳይበል፣ ውሳኔ መስጠት ሥራው ነውና በከፋም ቢለማም የመሰለውን መወርወሩ አይቀርም፡፡ ሥራ ማቆም የሚፈቀደው አዋጅ ቁጥር 16/1967ዓም ደበነገገው/የሕዝብ በዓላትና የእረፍት ቀን አዋጅ/ መሠረት ብቻ ነው፣ ተረኛ እስከልሆነ ድረስ! አይ ሕብረተሰብዓዊት ኢትዮጵያ፣የመደብ ትግል በፍርድ ቤት የሚካሄድበሽ ሀገር!

አዋጁ የሳበደረን የመጠረሽ የትግል መሣሪያ ነጥቆ በምትኩ የሰጠው "የሕብረት ስምምነት" የሚባለውን ስለት የለሽ ሰይፍ ነው፡፡ የሕብረት ስምምነት ማለት የተቃራኒ መደቦች ጊዜያዊ እርቅ ማለት ነው፡፡ የመደብ ትግሉን ለማብረድ፣ በመደቦች መካከል ባለው ቅራኔ ላይ ማዳፈኛ አመድ ለማፍሰስ አብዮት ባይሆን ጥገና እንዲደረግ የሚገፋፋ የከበርቴው መደብ "ከኔ ይለፍ" መበያ ነው፡፡ የሕብረት ስምምነትን የምንደገፈው የዕለታዊ ትግል በጥገና ለውጥ፣ ዘላቂው ትግል በአብዮት መመራት እንዳለበት ስለምናምን ብቻ ነው፡፡ የሳበደረን የዕለት ኑሮ ሊያሻሽል ስለሚችል ብቻ ነው፡፡ ዘላቂው ትግል ተዓፍኖ መላው ትግሉ ጥገና ብቻ ይሁን ሲባል ግን እንቃወማለን፡፡ ምክኒያቱም በመሠረቱ ጠጋኞች ሳንሆን አብዮተኞች ነንና! ግን የሕብረት ስምምነቱስ ቢሆን ለጭር ጊዜ ትግላችን የሚጠቅም ሆኖ አገኘነዋልን? "የሕብረት ስምምነት ይዘት" በሚል እርእስት ሥር በአንቀጽ 66 ላይ የተዘረዘሩትን 17ይዘቶች ስንመለከት አዋጁን ያፈለቁት ሰዎች ለምን ለምን ይዘቶች ቅድሚያ እንደሰጡ እንበን ይገመዘዝናል፡፡ ቁጥር 1 "በድርጅቱ የሥራ ውጤት እቅድ የታለመውን ግብ ስለመምታት ከተቻለም ግቡን ስለማለፍ፣ ቁጥር 2 "የድርጅቱ ውጤት ጥራት እንዲሁም የሚሰጠውን አገልግሎት ስለማሻሻል" ቁጥር 3 የድርጅቱ በአዲስና በዘመናዊ የሥራ ዘዴዎች ስለሚጠቀምበት ሁኔታ" ድርጅቱ፣ ድርጅቱ፣ ድርጅቱ፣ ሠራተኛውስ? አኸሆ! ቁጥር 4"ስለሥራ ዲሲፕሊንና የቅሬታ አቀራረብ ሥነ ሥርዐት........" /የፋሺስት ነገር መቼም በሰመ አቡ ዲሲፕሊን ነው!/ ከቀጥሎቹ 17 ይዘቶች አሰሩ የድርጅቱን ጥቅሞች የሚጠብቁ ናቸው፡፡ አስታውሱ! የተወረሱ የመንግሥት ድርጅቶች ብቻ ሳይሆኑ፣የአቀባባዩም የብሔራዊ ከበርቴውም የከፍተኛ ንዑስ ከበርቴውም ድርጅቶችን ማለት ነው፡፡ አሁንም ለኢምፔሪያሊስት ድርጅቶች /ለምሳሌ ሚቼል ኮትስ/ የሚሠሩ ሠራተኞች" ከተቻለም ግቡን ስለማለፍ "ከአሠሪዎች ጋር የሕብረት ስምምነት ሊፈራረሙ ነው፡፡ ጉድ ባይሰማ መስከረም አይጠባም አሉ አበው!

ሠራተኛው እንገራገር ከስምምነት ላይ አልደረስም በማለት የሕብረት ስምምነት ካልተበጀ በአንቀጽ 109/16 መሠረት ሚኒስትሩ "አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የሕብረት ስምምነት ብሌለበት ድርጅት ውስጥ ተመሳሳይ ሥራ በሚያከናውኑ ሌሎች ድርጅቶች ውስጥ የተፈረመ የሕብረት ስምምነት በሙሉ ወይም በከፊል እንዲጸና ማድረግ ለምሳሌ ጠንካራ ማህበር የሌለው የአንበት ፋብሪካ ከስምምነት መድረስ ካልቻለ ሚኒስቴሩ የፊተኛውን ስምምነት እዚህኛው ላይ ሊጭንበት ነው፡፡ እሸፈረኝ ከተባለ በአንቀጽ 113መሠረት "... እስከ ስድስት ወር በሚደርስ እስራት ወይም እስከ ስድስት መቶ ብር በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ወይንም በሁለቱም ይቀጣል" እንዲህ አየተሆነ ነው ጥገና የሚካሄደው!

ሙ. አቆሙ በየትኛውም አቋሙ በሆነ ወደብሽስዝም የሚደመራ መንገዱ አልበፈተም:: የአቆሙን ይዘት ስንመለከት እንኳንስ በሶሺያሊስታዊ ሊሆን ቀርቶ ወጪ ያለው ከፒታሊስታዊ አይደለም:: ለመሆኑ የየትኛው ከፒታሊስት ሀገር የሠራተኛ አዋጅ ከዚህ የተና ነበልን? የትኛው የካፒታሊስት መንግሥት የጫ ፈቀዳቸው ጥቅሞች በዋጁ ላይ ሠፍረዋልን? ቢያንስ ቢያንስ የመጨረሻ ዝቅተኛ የሆነውን የትግል መሣሪያ የሥራ ማቆም መብት ይፈቅዳል፤ እስ የሚል ስለ የሌሎች ሀገራትን ሕግጋት ይመልከት!

ሠራተኛው እዚህ ላይ ምንም እንደማያገኝ ተረድቶ ስጫቱን በገበር አያበየ ነው:: አንዳንድ መሪዎቹሆን ፈተንልሃል፤ የአስቸኳይ ጊዜ አዋጁ አንስተንልሃል፤ የሚያበራሩ በሥልጠኖቹ ስበንልሃል፤ ለአስረኞቹ በጫናር አደርገንልሃል ወዘተ ወዘተ በሉት ወይ መልስ! ከአሥር ዓመት የፍዋሪ እንክብካቤ ተያ የአንድ ዓመት ብጠራ ገመደብ ትንሽ ይበልጥ እንደሚያነቃ እንዲ ጠማሪ ማስረጃ አነሆ! የጫ ረዓ ካለ::

6. አቆሙ ማንን ነው የጠቀመው?

ያለጥርጥር የከበርቱውን መደብ ነው:: የቢሮ ከበርቴዎች አቀበቢይ ከበርቴዎች ብሔራዊ ከበርቴዎችና ከፍተኛ...ንዑስ ከበርቴዎች በጠቃላይ አሠሪ መደቦች በይፋ "ምርጫቸን" አይሰሩም እንጂ ላገኙት ገቢ በረከት በጸሎታቸው እንደማይረሱቸው በይታሰም የቀረ ነው:: ለሠራተኛው መደብ ጥቅም የነሱት ነጥቦች ሁሉ ለተቃራኒው ወገን ለከበርቴው ጥቅም የሚሰጡ እንደሚሆኑ በቅድሚያ የሚታወቅ ነበር:: በርግጥ ለሰብዳሪ ጠቀሜታን ይሰጣሉ ብለን የዘረዘርናቸው አንዳንድ ነጥቦች ከበርቴውን በቀጥታ መጉዳታቸው አይቀርም ሆኖም ይህ "ጉዳይ" በአያሌ ምክንያቶች የተነሣ አነስተኛ መሆኑ የማይቀር ነው:: በተለይም የተሻሻ ደሞዝ ባለመወሰኑ፤ የደሞዝ አበል ባለመጨመሩ በንዳንድ ነጥቦች/ለምሳሌ በሥራ በዓት መወሰን/ ሲያው የሚችሉትን ጥቅም በቅናሽ ደሞዝ ሲያጠፉት ይችላሉ:: የዓመትም ሆነ የሕመም ፈቃድ እንዲሁ:: ከበርቴዎች ከአቆሙ ያገኙትን ከፍተኛ ጥቅሞች ዘርዘረን እንመልከት፤

1. ዝቅተኛ ደሞዝም ሆነ ጠቅላላ የደሞዝ እድገት ባለመደንገጉ ያገኙ የነበረው የትርፍ መጠን አልተነካባቸውም:: እስከነካቱው ወቅት የዋጋ ጣናር /ኢንፍሌሽን/ በለሆነ ደሞዝ ጠምሪ አለመበሉ ቸው የትርፍ መጠናቸውን ጨምሮላቸዋል:: የሠራተኛ ደሞዝ በይወደረም የእቃዎቻቸውን ወሽጠ ዋጋ እንዳሻቸው ሲያሰድጉ ይችላሉና ክብዓለት አያደረጉት ነው/ ትርፋቸው በእጥፍ እየጨመረ መሄዱ የማይቀር ነው:: በሌላ አነጋገር የሠራተኛው የመበዝበዝ መጠን ፈጠምራል ማለት ነው:: እዚህ ጋር አብሮ መታየት ያለበት ጉዳይ በሃቢያዊ ቅጥርነት ላይ ገደብ አለመጣሉ ነው:: አሠሪዎች ያሉ ቅጥሮችን እየቀነሱ ጊዜያዊ ቅጥሮችን ለጠምሪ ይችላሉ:: መነሽ ደሞዝ ባለመወሰኑ ይህን ችግር ያጠቃውን ሥራ አጥ በፈለጉት ደሞዝ ሲቀጥሩ አመቺቷቸዋል:: በሽቸው በቀን አንድ ብር በሸቸው አምስ ሣንቲም ወይንም ከዚህ በታች እንዲከፍሉ ምን አገዳቸው! በለበዳር ነትና በበርነት መካከል ፈትም የነበረው ጠበብ ልዩነት ይበልጥ በጠበ አቆሙ አይቃወምም!

2. ከበርቴዎች ካገኟቸው እነዚህ ጠቀሜታዎች ጋር ተጣምሮ መታየት የሚኖርበት የሠራተኛው ትግል መሣሪያ መነጠቅ ነው:: ደጋግመን እንዳስገነዘብነው የሠራተኛው መደብ ዓይነተኛ የትግል መሣሪያ ዓይነተኛ አሠሪዎችን ማስፈራሪያ፤ ዓይነተኛ ጥያቄዎችን ማስፈጸሚያ መሣሪያ የሥራ ማቆም መብት ብቻ ሆኖ ሳለ የዚህ መብት በአቆሙ መታገዱ የሠራተኛውን እጆች ያሠረውን ያህል የአሠሪውን እግሮች በቅጡ ፈትቷል:: እንደልባቸው ሠራተኛውን እንዲረግጡም ሆነ በዘብጢ እየመቱ እንዲያርርፉ ተደርገላቸዋል:: ሠራተኛው ሥራ እንዳያቆም ቢታገዱም፤ አሠሪውም ሕግ ወጥ የሆነ ሥራ መዘጋት እንዳይፈጽም አንቀጽ 105 ያግደዋል ብሎ ክርክር ጋቀርብ ይሆናል:: ምን ሆነኩ ብሎ ይዘጋና! አሠሪ ፋብሪካውን የግዘጋው ሠራተኛ ሲያስቸግረው፤ የሠራተኛውን ኃይል መዳከም ያቅተውና አልሆ ሲያዝ ነው:: በ66 ዓ.ም በሰሥራዊስ ፋብሪካ የታየው ይሆ ነበር:: አቆሙ የሠራተኛውን ችሎቶች መቅኒ በመጠበጥ በሁኑ ጊዜ ማንን ፈርቶ ከማንስ ጋር አልሆ ተያይዞ ፋብሪካውን ለዘጋ! ይህ አንቀጽ የገበው ለበደረን ለመሸን ገል ታቅዶ በሆንም ለከበርቱው ፈገግታን የሚነስ አይመስልም::

ሌላኛው ትንሽ ያስጋቸው የነበረው ያው የሕብረት ስምምነት ነው:: እንዳልነው የሕብረት ስምምነት ገፋ በሉ ሠራተኛው በአሠሪ ላይ የሚፈጽመው ትሁት ቅንጠጢ ብቻ ነው:: አሠሪውን "ከኔ ይለፍ" ከማስገደት አያልፍም:: ይህችም "ቅንጠጢ" እንኳን በአቆሙ በሕግጋት ኪመወሰተብ የተነሣ አሠሪው ጉዳት ይደርስበታል ቢባል ከሚሰየፋቸው በሁኔታዎች ጋር እልፍ እልፍ ባንዱ ጠረሰዝ ዙሪያ እንዲቆመጥ መገደዱ ብቻ ነው:: ሕብረት ስምምነት ላይ ጠንክራ ይሆነኛል ብሉ እንዳይፈራ በደ አቋቸውን መሆናቸውን ያውቃል:: ለሣሠም ድንገት እንኳን ድንገት ሆኖ ለቀቅ ቢያደርገላቸው በአንቀጽ 70/5ና በአንቀጽ 109 ሥልጣን የተሰጠው ሚኒስቴር ከመሰት ሊያድነው ይችላል:: ሚኒስቴሩ የአሠሪዎች መልዐክ ጠባቂ አይደለምን? ፍርድ ቤት ተከስሹ ይፈረድብኛል ብሎ እንዳይሰጋ ፍርድ ቤቱ የማን ሆነና! ሠራተኛውን በማምለከት ረገድ አሠሪ ጉዳት ይገጥመዋል በባል በዓመት ለተወሰኑ ጊዜያት ለሚኒስቴሩ ለዳኞች አስተዳደር ገቢኦ አበለትና ለንዳንዱ ዳኞች ለከፋይ እንዲያቀርብ "ባህል" ቢያስገድደው ብቻ ነው:: ቦንገራችን ላይ ከ'አዲሱ ዘመን' ከበርቴዎች መካከል በአጭር ጊዜ ውስጥ በልጽገና እንዲያገኙ አደል የመረጠቻቸው የሠራተኛና የማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴርና የዚሁ መሥሪያ ቤት ሰቀርያ እንደሚሆኑ እንገምታለን:: በአንቀጽ 109/ሬ መሠረት የፋብሪካ ተቆጣጣሪዎች ድንገት ከተቀጠሩ በጭር ጊዜ እንዴት እንደሚከበር ከቀዱም የትራፊክ ፖሊሶች አንዳንድ ጥናቶችን መውሰዳቸው አይቀርም::

3. አሠሪዎችን በጣሙን ሊጎዳ ይችል የነበረው የገበያ ዋጋ ቁጥጥር ነበር:: ከሠራተኛው ጥያቄዎች አንደኛው ይኸው ነበር:: የገበያ ዋጋ ቁጥጥር እስከምን ደረስ ውጤት እንዳስገኘ ሁላችንም የምናውቀው ነውና ትችቱን በዓልበኛን ብንይዘው ይሻላል:: ከበርቴው በሁኔታው ለመጠቀም ያለውን

...ኔ ከመንግሥት ግልፅነት ጋር በማነፃፀር ሸቀጦችን ሳናማጥ ቢበል ከበርቴውን ከመቆጣጠር ከጉልበቱ ላይ ወድቆ መለመን ባያቋጥ ይቀራል ነ አስኘተናል::

ለማጠቃለያ አቋሙ የተለያዩትን የከበርቴ መደብ ክፍሎች በተለያየ መጠን ጠቅሟል:: ይበልጥ የሚጠቀሙት ታላላቆቹ ክፍሎች ማለትም የቢሮ ከበርቴውና አቀባባይ ከበርቴው ሲሆን አነስተኛ ከበርቴዎች በተለይ ከፍተኛው ንዑስ ከበርቴ ጥቂት መንገትሉ ኘማይጠረጠር ነው:: ቢሆንም ይህ መደብ ከምላ ጎደል በምዝበራ ብቻ ባይሆን በማጭበርበርም ጭምር የሚተዳደር መደብ በመሆኑ/መቸም ንግድና ማጭበርበር በሀገራችን በምና ወርቅ ከሆኑ ስነበብተዋል / አቋሙ ምዝበራውን ቢሰጉምበት የጎደለውን በለመደው የሸያጭ ላይ ማጭበርበር /"ምን እናድርግ ጌታዬ! ከበርቴዎች እያ አስወደዷብን፤ ቤንዚን ጠፋ፤ ቀረጥ ጨመረ ወዘተ"/ማጣጣት አይበነውም:: ስለዚህ ባጠቃላይ ቢታይ አቋሙ መላ አሠሪያችን የሚያስደስት ጥቅማቸውን በቅጡ የሚያስጠብቅ ሆኖ አናገኘዋለን:: ለአቋሙ ከሠራተኛው መደብ አንዳችም የድጋፍ ድምጽ አለመሰማቱ ከአሠሪያቸም አንዳችም ተቃውሞ አለመሰጠቱ አቋሙ ከበርቴውን እንደጠቀመ ሁለቱም ወገኖች ለማመናቸው በቂ ምስክር ነው:: ሠራተኛም ተቃውሞውን ሮሹ እንዳያሰማ ከበርቴም ድጋፉን በሆታ እንዳይገልጽ ያገደው የፖለቲካ ሥርዐቱ ፋሺስታዊነት ብቻ ነው::

ይህን ሁሉ ካዳመጥን በኋላ ቅድም ካቀረብነው "መንግሥት የሚሰጠው መልስ ምንን ያመለክታል?" ከሚለው ጥያቄ ጋር ሌላ ተጨማሪ ጥያቄ አቅርበን ለሁለቱም መልስ ከምናገኝበት ደረጃ ላይ እንደርባለን አብረን የምናቀርበው ጥያቄ፤

7. ለማን ጥቅም የቆመ መንግሥት ነው?

እንደተመለከትነው አቋሙ እስከሁን የነበረውን የካፒታሊስት የምርት ግንኙነት የሚለውጥ መለወጥ በይቻል እንኳን ለለውጡ መንገድ የሚከፍት አይደለም:: አንዳችም ለሶሺሊዝም በር ከፋች የሆኑ ሕጎች አልወጡም:: ስለዚህም አቋሙ በሸሊስታዊ ባይሆን ካፒታሊስታዊ ነው:: ሥርዐት የሚያፈርስ ወይንም ለማፍረስ የሚቃጣ ባለመሆኑም አብዮታዊ አቋም አይደለም፤ ገፋ ቢል አንዳንድ ጥገናዊ ለውጦችን /ያውም ወደኋላ ለቀረው፤ በኤኮኖሚ ውስጥ ወሳኝ ስልሆነው ተቀጣይ የማምረት መስክ/ የሚያበረክት ነው:: አብዮታዊነቱ ይቅርና በጥገናው እንኳን አርኪ አልሆነም:: በካፒታሊስት ሥርዐት ዓይን እንኳን ቢታይ ሥር ነቀል ታራማጅ የሚባል አይሆንም:: ከ፱ካቲት 66ዓም በፊት ቢወጣ ኑሮ ምናልባት ወገ አጥባቂ ይባል ነበር:: በመካሄድ ላይ ባለው አዲስ ዲሞክራቲክ አብዮት ዓይን ሲታይ ግን ያለጥርጥር አድሀሪ አቋም ነው:: የመንግሥቱ ምንነት በአቋሙ ምንነት የሚታይ ነው:: የመሬቱ አቋም በሥልጣን ላይ ያለው መንግሥት እስከምን አብዮታዊ ሊሆን እንደሚችል አብይቶ ከሆነ፤ የሠራተኛው ጉዳይ አቋም እስከምን ወደ አድሀሪነት መንሸራተቱን ያስረዳል:: ሁለቱን አቋሞች ነጥለን በተለያዩ ሚዛኖች ላይ አስቀምጠን ልንበፍራቸው አንችልም:: የመሬቱ አቋም የመንግሥቱን ተራማጅ ጎን የሚያመለክት፤ የሠራተኛው አቋም አድሀሪ መልኩን የሚያመለክት አድርገን አንወስደውም:: ያንደኛው አቋም ተራማጅነትና የሌላኛው አድሀሪነት የሚያበየን "ምርጦች" አብዮቱን ገፋ ከማድረጋቸው ወደኋላ ማፈግፈጋቸውንና ለአብዮቱ ቅልበሳ በምን ፍጥነት እስከምን እንደደረሱ ነው እንጂ፤ የአንዱን አካል ደግ መልክና ከፉ መልክ መፈራረቅን አይደለም:: ለዛውስ ቢሆን ሁለቱንም አቋሞች ያጸደቀው በደርጉ ውስጥ ፍጹም ሥልጣንን የያዘው ያው "የምርጥ" መኰንኖች ጠባብ ቡድን አይደለምን?

የሠራተኛ አቋም ተራ አቋም አይደለም:: ለሕብረተሰቡ መሠረት በሆነ የኢኮኖሚ ጉዳይ ላይ የሚያተኩር ካሉት የምርት ግንኙነቶች ተቀዳሚ በሆነው በከበርቴና ሰባደር የማምረት ግንኙነት ላይ ደግሞ ሆነ ከፉ ተጽዕኖ የሚጥል በአሠሪያቸና በሠራተኞች መካከል ባለው የመደብ ትግል ላይ አፍአዊ ለውጦችን ሊያመጣ የሚችል በዚህም ረገድ የሰባደሩን አብዮት ከሚያፋጥኑ ወይንም ከሚያዘገዩ፤ ከሚያከብዱ ወይንም ከሚያቀሉ ሁኔታዎች አንዱ ነው:: በሁለት ገዞፍና መሠረታዊ መደቦች፤ ማለትም በሠራተኛውና በከበርቴው መደቦች መካከል ያለውን ግንኙነት አንድ ዓይነት መልክ የሚሰጥ ከባድ ፖለቲካዊ ጉዳይ ነው:: ከባድና መሠረታዊ የፖለቲካ ጉዳይ ከሆነ ፖለቲካን የግል ንብረቱ ያደረገውን መንግሥት አቋም ማበየቱ አይቀርም:: የአቋሙም ዓላማ በሁለቱ መደቦች መካከል ያለውን የኢኮኖሚ ትግል በሕግ ክልል ውስጥ ለማጠር፤ ቅራኔውን ለመቆጣጠር ነው:: ነገር ግን እንደምናውቀው በሠራተኛና በከበርቴ መካከል ያለው ቅራኔ ተፃራሪ ነው:: አንዱ ሌላውን ካልጠላ ወይንም ሁለቱም ካልጠፉ የማይታረቅ የማይፈታ ቅራኔ ነው መካከለኛ የሆነ አስታራቂ ደረጃ በመካከላቸው ሊኖር አይችልም:: ስለዚህም በሁለቱ ወገኖች መካከል ያለውን ግንኙነት ሕጋዊ መልክ በመስጠት ማስታረቅ ወይንም ከሁለቱ በላይ የሆነ አቋማዊ ግንኙነት መፍጠር የሚቻል አይሆንም:: የሚቻለው የአንዱን መደብ መሠረታዊ ጥቅሞች የሚያስጠብቅ ሕግ ማውጣት ብቻ ሆኖ ሙሉ ጥቅሞችን ማስጠበቅ ስለማይቻል ለሌላኛው አነስተኛ ጥቅሞችንም /ጉርሻዎች/ መስጠት ነው:: የካፒታሊስት የሠራተኛ ሕግ መሠረታዊ የከበርቴ ጥቅሞችን እያስጠበቀ ለሰባደሮች አነስተኛ ጥቅማጥቅሞችን ይፈቅዳል:: የሶሺሊስት የሠራተኛ ሕግ መሠረታዊ የሰባደር ጥቅሞችን እያስጠበቀ እስከሚጠፉ ድረስም ለከበርቴዎች አነስተኛ መብቶችን ይሰጣል:: የሁለቱንም ጥቅሞች በእኩል የሚያስጠብቅ መቸም ሊኖር አይችልም::

ሕግን የሚያወጣ መንግሥት ስለሚሆንም ማናቸውም ታውጆ የወጣ ሕግ የመንግሥትን ምንነት ያበያል ምን ዓይነት ሕግ ወጣ ማለት ምን ዓይነት መንግሥት ነው ማለት ነው:: የወጣው ሕግ ማንን ይጠቅማል ማለት ሕጉን ያፈለቀው መንግሥት የማንን ጥቅም ለማስጠበቅ የቆመ መንግሥት እንደሆነ ያበያል:: የማናቸውንም ዓይነት መንግሥት ምንነት ለመለኪያ ከዚህ የተለየ ዘዴ የለም::

እንግዲህ አቋሙ ቁጥር 64ን መርምረን፤ የማንን ጥቅም በሕግ እንዳስጠበቀ ከተረዳን መንግሥቱ የማንን ጥቅም ለማስጠበቅ እንደመረጠ የማን መንግሥት እንደሆነም ማወቁ ችግር አይሆንብንም "የምርጥ" መኰንኖች መንግሥት የቢሮ ከበርቴዎች፤ የአቀባባይ ከበርቴዎች፤ የብሔራዊ ከበርቴዎችንና የከፍተኛውን

ንዑስ ከበርቴ ጥቅም የሚያስጠብቅ መንግሥት ነው:: ይህን እየተመለከቱ "ያልተደላደለ ንዑስ ከበርቴ መንግሥት ማለት ወይ ያልተደላደለ አእምሮን አለዚያም የተደላደለ መቀመጫን ወይንም ሁለቱን ከማሰየት አያልፍም:: ይህ መንግሥት በማብራሪያዎች በመግለጫዎችና በአዋጆች መግቢያዎች ላይ ስለላባደሩ ስለ ሕብረተሰባዊነት ስለመደብ አልባ ሥርዐት ወዘተ የሚቀባጥራቸውን ተራማጅ ነገሮች (ፋይዳ የላቸውም፣ ሕግ አይደሉምና:: የሕግ ጉዳይ ሲመጣ አውነተኛው ተጠባቂ ፖሊሲ ሲቀርብ ወዴት እንዳዘነበለ ተመልክተናል:: ዝሄያዊ ወታደራዊ መንግሥትን ከበርቴዎች እንዳሰደደሙት እናውቃለን፣ ደርጉ ውስጥ ያሉት ወታደሮች የመነጩት ከንዑስ ከበርቴው መደብ መሆኑን አለጠነው፣ ብዙዎቹ የሕዝብ ወዳጅነት ጠበይ የነበራቸው ምናልባትም አሁንም ያላቸው ናቸው ብንባል እምብዛም ለመከራከር አንሻም:: ለኛ ከየትም ይምጡ፣ በልባቸው ምንም ያስቡ ጉንዶ ይመኙ ልዩነት አያመጣም:: የምንጠይቀው በገቢር ምን እየፈጸሙ ነው፣ በገቢር ማንን እየጠቀሙ ነው፣ በገቢር ምን ሆነዋል ብለን ነው፣ በገቢር ፀረ ላባደር፣ በገቢር ከበርቴ ሆነው የከበርቴውን ጥቅም የሚያስጠብቁ በገቢር አብዮት ሳይሆን ጥገና የሚሹ በገቢር ሥልጣን ላይ ለመቆየት ምንም ዓይነት ወንጀል ከመፈጸም የማይመለሱ፣ በገቢር የሕዝቡን አብዮት ለጥቅማቸው ለውጠው እንዳሻቸው የሚደሰቡ ሆነው አግኝተናቸዋል:: ይህን ሁሉ የሚፈጽሙት በትንኮል ይሁን ባለማወቅ፣ በቅንነት ይሁን በሸረኝነት ልዩነት አያመጣም::ባለማወቅ ነው ከተባለ አለማወቅ ከወንጀል ነፃ አያደርግም፣በየዋህነት ከተባለ "ወደ ገሀነም የሚያመራው መንገድ በበጎ የተነጠፈ ነው" እንዲሉ ይበልጥ አደገኛ ያደርጋቸዋል እንጂ አያድናቸውም::

የምርጦች መንግሥት የከበርቴ መንግሥት ለመሆኑ አቋሙ ብቻ በቂ ማረጋገጫ ነው:: በቂ አይሆንም የሚል ገር ካለ ተጨማሪ ሁኔታዎችን እንመለከታለን::

8. የተወረሱት ድርጅቶች ወዴት እያመሩ ነው?

መንግሥት አያሌ ድርጅቶችን እንደወረሰ የሚታወቅ ሲሆን፣"ሕብረተሰባዊነት" አያሌ የሚያሰወራውን በገቢር ለማሰየት የመጀመሪያ የሙከራ መስክ የሚሆኑት እነሱ ነበሩ:: ወደሶሻሊዝም ለመጓዝ የመጀመሪያ ርምጃዎች ለወሰዱ የሚችሉት ላባደሩ የራሱ ዕድል ባለቤት መሆን የሚጀምረው በነደነዚህ ዓይነት ድርጅቶች ውስጥ ነው:: የመንግሥቱን ዓላማና ምንነት ለማወቅ ይህ አከባቢ በቂ መፈተኛ ነው

በተወረሱት ድርጅቶች ውስጥ የሚገኙት ሰባደሮች የሶሻሊዝምን አሸት ሲያገኙ ቀርቶ የካፒታሊዝም ድርቆሽ እጥተዋል:: የድርጅቶቹ መወረስ ጠቀመን የሚሉት አንዳችም ነገር የለም:: በአከናሚው ረገድ ስንመለከት ከቀደምው በከፋ ሁኔታ ሲዘበዘቡ እናያለን:: መነሻ ደሞዝ ስላልተወሰነላቸው ጉልበታቸውን በተገኘው ዋጋ እንዲሸጡ ተገደዋል:: የደሞዝ እድገት ከለመደረጉም በላይ ቀደም ሲሉ በሕብረት ስም ምንቶቹ ያገኙዋቸውን ጥቅማጥቅሞች እንዳያገኙ በመንግሥት ታግዷል:: ኑሮ እየተወደደ ሲሄድ ደሞዛቸው በነበረበት እንዲረጋ በመደረጉ ይበልጥ ደኸይተዋል:: የእቃዎች መወደድና የገንዘብ መርከስ አብረው ስለሚሄዱ [illegible] ደሞዛቸው ተቀንሷል ማለት ነው:: የደሞዝ መቀነስ ከተፈጸመ የትርፍ መጠን ጨምሯል ማለት ነው /የሥራው መጠን አልተለወጠም/ እንዲህ ዓይነቱ የትርፍ መጠን መጨመር የምዝበራው መጠን እንደጨመረ ያስረዳል:: በጭሩ ከቀድሞው ይብስ እየተበዘበዙ ናቸው:: ድርጅቶቹ በመንግሥት በመወረሳቸው በሌሎች ጥቅማጥቅሞች ረገድ የተገኘ ብዙ የለም:: የተሻሻለ የሥራ ሁኔታ በከፊል እንኳን ነፃ ሕክምና፣ ትምህርት ወዘተ አሁንም አልታዩም:: የሥራ ማስተማመኛ አልተገኘም፣ ሠራተኞች ከቀድሞው በባሰ ሁኔታ ከቀድሞው በማያንስ መጠን ከሥራ ይበረራሉ:: የእሥራቱ፣ የግርፊያውና የርሸናው ነገር ባይጠቀስ ይመረጣል:: በስማቸው በተያዙት ድርጅቶች ላይ ምንም ቁጥጥር የላቸውም፣ እንዲያውም እነሱ ራሳቸው በለውጥ ጠቋርያት ፋሺስታዊ ቁጥጥር ሥር ወድቀዋል:: ማህበሮቻቸው ተዳከመዋል፣ መሪዎቻቸው በየበታው ወድቀዋል:: ይህ-ሁሉ አዲስ ሥርዐት ሲወለድ የሚፈጠር የምጥ ስቃይ ነው ይባል ይሆናል:: ነገር ግን አቋሙን ስናይ የአዲስ ሥርዐት ልደት ሳይሆን የአሮጌው ሥርዐት ትንሣኤ ነው:: በነዚህ ድርጅቶች ውስጥ የሚታየው ሶሻሊዝም ሳይሆን ብርቱ ፀረ ሶሻሊስት ሥራ ነው:: ድርጅቶቹም ወደ ሶሻሊዝም ያመራሉ ከማለት የኋሊት ወደ ባርነት ሥርዐት ለማፈግፈግ ይከጅላሉ ማለቱ ይበልጥ ሐቀኛ ያሰኛል.

ይሁን! ሰባደሩ ከቀድሞ ይበልጥ ይመዘበር፣ ይበልጥ ይጠቃን፣ ለሕብረተሰቡ ትሩፋት አስገኝቷልን? ከጉልበቱ የሚገኘው ትርፍ ለሕብረተሰቡ ጥቅም ውሏልን? እሱ በደሞዝ ያጣውን ጥቅም ሕብረተሰቡ በሰሻል አገልግሎቶች እያገኘ ነውን? ለሥራ አጦች አዳዲስ የሥራ መስኮች የጤና ጣቢያ ተተከለ? ሕክምናው ረከሰ አለ? መኖሪያ ቤትስ እየተሠራ ነው? ሌላው ቢቀር ለረሀብ መከላከያ ውሏልን? መልሶቹን ሁላችንም የምናውቃቸው ናቸው:: መቼም ከድርጅቶቹ ትርፍ አይገኝም አይባልም:: ሠራተኛው ከቀድሞ ይበልጥ በመበዝበዙ የትርፉ መጠን አድጓል:: ራሳቸው "ምርጦች" ያመኑት ነው::

9. ትርፉ ለይ እየዋለ ነው?

ከተወረሱት ድርጅቶች የሚፈሰው በሚሊዮን የሚቆጠር ትርፍ ለአንድ ጉዳይ ብቻ እየዋለ ነው:- የ"ምርጦችን" መንግሥት ለማጠናከር:: ይህንን ዓላማ ለማሟላት ሲባል የሚፈጠር ወጪ ሁሉ በዚህ ትርፍ እየተሸፈነ ነው፣ ቀዳዳውም ብዙ ነው::

— በመጀመሪያ ከፍተኛ የሆነው ወጪ ለጦርነቶች የሚውል ሲሆን፣ ከነዚህም መካከል ጉልህ የሆነው የኤርትራ ጦርነት ነው:: መራራ ትግል በማካሄድ ላይ ያለውን የኤርትራን ሕዝብ ለመደምሰስ ኃ/ሥላሴ የጀመረውን አልጋ ወራሾቹ ይበልጥ አፋፍመዋል:: በበጀቱ ላይ ለመከላከያ ከተወሰነው ገንዘብ በላይ የእጥፍ እጥፍ እየወጣ ነው:: በየቀኑ ከግማሽ ሚሊዮን ብር በላይ እንደሚያወጡ ይወራል:: የኤርትራ አብደታቸው መጠን ከማለፉ የተነሣ ለየትርኪምርኪው ሁሉ ገንዘብ እያፈሰሰ ነው::

እንደሚሠራው ለነፃነትን ለመጠበቅ፣ የሌሎችን ዜጎች ጥቅም ላለማስነካት የማደረግ ወጪ አይደለም፡፡ የፈለጉትን ያህል ወጭ ቢያፈሱ አንድነትን በመሣሪያ ኃይል ማምጣት እንደማይችሉ/ያውም እየተለመነ በሚመጣ መሣሪያ/ ያውቃሉ፡፡ ታጋዮቹ በምንም ዓይነት ከአንገዟ ማሽነፍ እንደማይችሉ "መሪዎቻችን" አምነዋል፣ በይፋ አውጥተው አይናገሩት እንጂ፡፡ እንግዲህ ይሁ ሁሉ ጭፍጨፋ፣ ይህ ሁሉ ሽመጽ፣ ይህ ሁሉ ወጪ ለምን ይሆን? የራስን ዕድል በራስ መወሰን የሚለው የዲሞክራቲክ መብት መገርሰስን ቢቀር ማሸነፍ አልቻልም ብለው ያመኑትን ጦርነት መቀጠሉ ለምንድነው? በቀምከረት ነገሮች ላይ ሁሉ ኃይል አንዓለው መደገፉቱ ምን ፍሬ ያስገኛል ብለው ነው? መልሱ በይፋ የታወቀ ነው፡፡ ትምክህት ነው፣ እልህ ነው፡፡ ገዛት አስፋፊነት ነው፡፡ ገናናነት ፍለጋ ነው፡፡ ከተሸነፉ አይቀር የተቻለንን ያህል ለጥፋ የሚል የአረመኔዎች ፈሊጥ ነው፡፡ በጭፋ የብሔር ትምክህትና የፖለቲካ ሽውራራነት ቅይጥ የሆነ አበደት ነው፡፡ ከሳበደሩ ጉርር ተነጥቆ የሚወስደው ትርፍ ለዚህ ኦብብሕዊ አመጽ እየዋለ ነው፡፡

በሌሎች ክ/ሀገራት የምንመለከታቸው ጦርነቶች የተፋፋመውን የመደብ ትግል ቀጥሎ አብዮት ከግ.!! እንዲደርስ ከማድረግ ፋንታ ለሥልጣን በመቧበት ትግሉን ለማፈን የሚደረጉ መንዛረጦች ናቸው፡፡ ሰፊውን ሕዝብ እንደማስታጠቅ ሁሉቱንም ተቃራኒ ኃይሎች ተቀጣጥሬ በዙፋኒ ላይ እሰነበተለሁ በሚል ግምት የሚካሄዱ አጥፍ ግጭቶች ናቸው፡፡ በንዓንድ ሥፍራዎች ከአደህሪያን ጋር በብዙ ስፍራዎቹ ግን ከአርሶ አደሩ ጋር ይፋጧሉ፡፡ ወዓጀና ጠለት በቅጡ ስለማይለይ፣ በሁለቱም ሥፍራዎች የሚያልቀው ደሀው ነው የ"ምርጦች" መንግሥትነት ያለጠበንኛ ምርኩዝ የማይቆም በመሆኑ፣ የጦር መሣሪያዎችን ከኢምፔሪያሊስቶች ላይ መግዛት ግዴታ ሆኗል፣ ባለፈው ዓመት የሃያ አምስት ሚሊዮን ዘንድሮ የስስት መቶ ሚልዮን ብር ለዚህ ሁሉ ክፉይ "የፋብሪካ ባለቤት ሁነሃል" እየተባለ በሙዚቃ የሚንዘበበዘው ሰባደር ነው፡፡ ለሀገርህ መሥዋዕት ሁን ተብሎ ካፉ በተነጠቀ ገንዘቡ መልስ ራሱ ይጨቆናል፡፡ በሰቡ ፍሬ እሱኑ የሚቀጠቅጥ ወታደር ይቀጥራል፣ የሚጋዘበትን ማክ ይገዛል፣ የሚታሠርበትን ወህኒ ቤት ይሠራል፣ የሚረሸንበትን ጥይት ይሸምታል፡፡ እንደዘንድሮ ወዙ ተጨምቆ አልተጠጣም፣ እንደዘንድሮም አልተፈጀም፡፡ አንኤርትራ ይፋ ባይሆንም በስም ላይ ጦርነት ታውጇል፣ እንደ ጉዳዮች በተርታ ባይጣረስም በየቡድን በየቡዱኑ እያለቀ ነው፡፡ ልዩነት ካለ ጥይቱን የሚችለው እሱ መሆኑ ነው፡፡

— ሌለኛው ትርፍ የሚንቆረቆርለት ባህር ቢሮክራሲው ነው፡፡ የ"ምርጦች" መንግሥትነት እንዲረጋገጥ እንዲደራጅ የጌስተዳደሩን ወርካ የሰበደር ወዝ ማጠጣት አስፈላጊ ሁንዋል፡፡ ቁልፍ በሆኑ የአስተዳደር ሥፍራዎች የራስን ሰው ማስቀመጥ አስፈልጓል፡፡ አዲስ አበባ በተወዘፈው ማዕከላዊ የመንግሥቱ አስተዳደር ውስጥ የሚገኙትን ሚኒስቴሮች ረዳትና ምክትሎቻቸው ዳሬክተሮች.... ባጠቃላይ በስተዳደሩ ውስጥ የሚገኙትን ሹማምንት በከፍተኛ ደሞዝ ያስተዳድራል፡፡ "ቢሮክራሲን መቀነስ" እያለ ቢለፈልፍም በገቢር ቢሮክራሲውን እያሰፋ ነው፡፡ ጥንት የማናውቃቸው ቋሚ ተጠሪ የሱውጥ ጠቋርያ ወዘተ የሚባሉ ሹመቶች ተከፍተዋል፡፡ ናክፍለ ሀገር አስተዳደርም "ምርጦች" በመረጧቸው ምርጥ ፋሺስት በለሥልጣኖች የተሞላ ነው፡፡ እነዚህ የአስተዳደሩ የቢሮ ከበርቴዎች ሲሆኑ የኢኮኖሚው አስተዳደር የቢሮ ከበርቴዎች በከተማውም በገጠርም ተነዝተዋል፡፡ የተወረሱት ድርጅቶችና ዘመናዊ እርሻዎች ሥራ አስኪያጆች ምክትል ሥራ አስኪያጆች ፔርስኔሎች ወዘተ የአስተዳደር ሹማምንት የሆኑ አሠሪዎች በአያሌው ተፈልፍለዋል፡፡ በወታደሩ ክፍልም ውስጥ የቢሮ ከበርቴዎች አሉ፡፡ ለ"ምርጦች" ታማኝ ናቸው ተብለው የሚታመኑባቸው የጦር አዛዦችና ከፍተኛ መኮንኖች መሆናቸው ነው፡፡ /በአስተዓዓሪነትና በሰዋርያነት ከዘብ ተራ ነፃ የሆኑት ባይዘነጉ/ ይህ ሁሉ ሕልቆ መሳፍርት የሌለው ሠራዊት በለከፍተኛ ደሞዝ፣ ባለመኪና፣ በለአለወንስ፣ ባለውሎ አበል፣ ባለኩፖን ወዘተ ነው፡፡ የቤት ኪራይ የማይከፍሉም አሉ፡፡ ጥንቀቅ የ"ምርጦች" ልጆች እንዲሆኑ ፈሊጥ ተብሎ የተያዘውን ሴሚናር በየዕለቱና በየበታው እየደገሱ የ"ምርጥ መኩንኖችንና" ያ"ምርጥ" ምሁራኖችን ማሲንቆ እያደመጡ የመጊጊዝና የውሎ አበሉን ይከሰክስ/ ይህ ሁሉ በይፋ በምርጦች የሚሰጠው ሲሆን የመንግሥቱን እንኩለነትና ዝና ፈላጊነት በመረዳት "በሰቻ ቢይ"፣ "በፋጠኝ" የሚደረጉ ለሰፊው ሕዝብ ጠቀሜታ አጆግ አስፈላጊ" የሚባሉ ጥናቶች፣ ፕሮጄክቶች ወዘተ ለማካሄድ እየተባለ በሽርኒ ንዋይ ይገርፋል፡፡ ይህን በሚሊን የሚቆጠር ወጪ፣ ይህን ሕዝቡ ላይ ተጠብቆ እገለገልሃለሁ የሚለውን የመዥገር ከምችት ቀለብ፣ ይህን ለ"ምርጦች" ሥልጣን ጉዝጓዝ የሆነውን ሥልጣን የለሽ ባለሥልጣን ፍራሽካ የሚችለው የሰበደሩ መደብ ነው፡፡ ለሚረሸኑት ጥይት መግዛቱ ስይበቃ እንኳ ሲቸው የሚታረዱትንም ያደልበል፡፡

— የ"ምርጦች" ደህንነት ጥበቃ ሚኒስቴር ሠራተኞች ከወረደው ስሳይ አልተነፈጉም፡፡ ጥንቱንም በቅምጥል የተያዙ ቢሆንም ከሁኑ ዝናብ ጋር ሲተያይ ዶር ይወርዱላቸው የነበረው ካፊያ ነበር፡፡ "የምርጦች" ጠላቶች በመብዛታቸው የኸኛቹም ቁጥር አድጓል፡፡ የማይገኙበት ሥፍራ የለም፣ የማይጠቡት አከባቢ አይገኝም፡፡ አደህሪውንም ተራማጁንም በስውር መሣሪያ የሚነገደውንም በስውር ጽሁፎች የሚያዘጋጀውንም፣ አማራውንም፣ አሮሞውንም፣ ባለሥልጣኑንም ተሳላኪውንም በደፈናው ሁሉንም ወገን ተከታተሉ፡፡ ይከፈላሉ፡፡ ጥረታቸው ሙሉ በሙሉ በይሳካም ሌላው ቢቀር እሉ ብቻ እንዳሉ ከመጠር አልተቆጠቡም፡፡ መሪዎቹን እየለቀሙ ለሚገርፉ ወንደሞቹንና እህቶቹን ከየመንገዱ ዓርና ከየት/ቤቱ ነጥለው ለሚያስሩ፣ እሱንም ልብኑን ዘግተው ዉት ማታ ለሚያሸብሩት ቡድኖች ደሞዝ የሚከፍለው ይሸው ሰበደር ነው፡፡ ከአፉ የተነጠቀው ሳፉ መዝጊያ ውሏል፡፡ ይህም በሚሊዮን የሚቆጠር ወጪ ነው፡፡ ትርፉ የሚገባትን ጉድጓድ ሁሉ ቆጥሮ አይዘለቅም፡፡ የወታደሩን ክፍል እንደሕፃን በብልጭልጭ ነገር ማታለሉ ለዘለቄታው ያዋጣ ይመስል የሠርከና የክት ልብሱ በዓይነት በዓይነቱ ይገዛል፡፡ "ሕዝብ" ብሎ በተነሣ ቁጥር ለማደናገሪያ የሚውለው መዓት ነው፡፡ እሱንም ለመለያየትና ለመከፋፈል በመካከሉ የሚፈጠው ገንዘብ ጥቂት አይደለም፡፡ ግለሰቦችንና መኮንኖችም ሆኑ እድር ባይ ምሁራንን ለማስጠጋት ርካሽ ዝናን ለማግኘት ሰልፎችንና ትዕይንቶችንና ግብዣዎችን ለማዘጋጀት ብሩ ይንቆረቆራል፡፡ ሰርዕሰ ብሔሮቹም

መፈንጠዣ የሚውለው ጉዱ የሚባል ነው። ለቤት፣ ለእቃ ማሟያ፣ ለሬንጁ ሮቨር፣ ለከበር መጠበቂያ፣ ከሚወጣው ሌላ የበጥ የቀጡን ለመቀጣጠር ዝባኘት/ግለፀ/ በሚል ሜጣከኛ የውጭ አበሉ ይመዘዛል፣ ለማና ጥቃቅኑና የማናውቀው መቸም ብዙ ነው። ቢደማመር ከተወረሱት ድርጅቶች መለስተኛ የሆነውን ያንዳን ካፒታል ባያከል አይቀርም።

በሕዝብ ስምና በመንግሥት ቁጥጥር ከተያዙት በመቶ የሚቆጠሩ የማምረቻ የማከፋፈያና የዘመናዊ እርሻ ድርጅቶች ሠራተኞች እየተመዘበረ የሚፈሰቀው ትርፍ የዋለበትና የሚውለው ለዚህ ብቻ ሆኖዋል። "እናታችንን ከወደቀችበት ለማንሳት"፣ "ሕብረተሰባዊነትን ለመገንባት"፣ "ሰባደሩን የጌልበቱ ፍሬ ባለቤት ለማድረግ"፣ "በእኩልነት ላይ የተመሠረተ ሥርዐት ለመፍጠር" ወዘተ የተጀመረው 'ፈጣን ርምጃ' ይህ ነው። "በጥር ጊዜ ሌሎች ከደረስበት የኢኮኖሚ ደረጃ" ላይ የሚደረሰው በዚህ ዓይነት ዘዴ ነው ሰባደሩ ግን ለውጥ አላየም። ርግጥ እንደፊቱ በብዙ ከበርቴዎች መዘበሩ ቀርቶ በግዲነት በተጠቃለለ አንዱ ትልቅ በዘበዥ እየተመዘበረ ነው። ለሰባደሩ መደብ ተገኘ ከፍል አሁን ያለው ከበርቴ አንዱ ብቻ ነው፤— የሮርጥ ወጠግኖች መንግሥት የአሠሪዎችን/ሥራ አስኪያጆች/ ቀጥር በዝዛም ብዙው አሠሪ የብሔራዊ ሀብት ልማት ሚኒስቴር የሚባለው የ"ምርጦች" ቤተ ርስት ነው። አዲሱ አሠሪ ለአም ራቹ ወገን የሰጠው ነገር የለም፣ የቀደም ጌቶቹ ይበዘብዙት ከነበረው ይበልጥ በከፋ መንገድ እየበዘበዘው ነው። ደሞዙን ቀንሶበት እንዳይታገል በሕግ በንበለቱ አስሮታል፣ እንዳይለግም ቃፈር አቁመ ቃል፣ ቃከተኛ ብሎ ሥራ እንዳይለቅ በሰርኩላር አጥሮታል/ለዛውስ በሆነ ሥራ ቀይር የሚሄደው ማን ጋ ሆኖና/እቤት እንኳን እንዳይል አፈን አፍኖታል። እንደበርደ በጅራፍ እየነዳ አስርቶት የሚገኘውን ትርፍ ለራሱ መንግሥት መጠናከሪያ ለጭለት የቢሮ ከበርቴ መደብ መፈንጠዣ ለሰፊው ሕዝብ ማፈኛ ያውላል። ይህን ሰባደሩን በርያ አድርጎ የማሠራት መብትን መንግሥት ለብቻው ይዞ ከከረመ በኋላ፣ በአዋጅ ቁጥር 64 መሠረት ከሌሎች ከበርቴዎች ከአቀባባዩ ከብሔራዊውና ከከፍተኛው ንዑስ ከበርቴው ጋር ተከፍሏል። ለቢሮ ከበርቴ መደብ ብቻ ቆሟል ዬተባለውም መንግሥት ሌሎችንም ከበርቴዎች በሕግ ከንፉ ሥር በተሰበሰበ/በጠቃቀምነ ግን ስንከብበው ነበር//

በሁኑ ወቅት በኢትዮጵያ የሚታየው የኢኮኖሚ ሥርዐት መንግሥታዊ ካፒታሊዝም እንደሆነ ግልጽ ነው። መንግሥታዊ ካፒታሊስት የሚያሰኘው የሀገሪቱ ዋናና ወሳኝ ከበርቴ/አሠሪ/መንግሥት መሆኑ ነው። ከካፒታሊስት ሥርዐት ወደሶሺያሊዝም በሚደረገው ሽግግር ይህ የካፒታሊዝም ደረጃ የግድ መታለፍ ያለበት ቢሆንም መንግሥታዊ ካፒታሊዝም መቋቋሙን ብቻ በመመልከት ተራማጁ ነው ማለት ስህተት ይሆናል ከጀበው የፖለቲካ ሥርዐት ጋር መታየት አለበት። መንግሥታዊ ካፒታሊዝም ቢቋቋም መንግሥቱ ዓይነት ነው? የማን መደብ መንግሥት ወይንም የየትኛውን መደብ ጥቅም የሚያስጠብቅ መንግሥት ነው? መጠየቅ አለበት ተራማጁ ነው አይደለም የሚለየው ከዛ በኋላ ነው። ሌኒን እንዳመለከተው፣

"አንዱ ትልቅ የካፒታሊስት ድርጅት ሞኖፖል ከሆነ መላውን ሀገር ያገለግላል ማለት ነው። የመንግሥት ሞኖፖል ከሆነ መንግሥቱ/ ማለትም በመሣሪያ የተደራጀው ሕዝብ በተለይም ሰባደሮች አርበአደሮች፤— አብዮታዊ ዲሞክራሲ እስከሆነ ድረስ/መላውን ድርጅት ይመራል ማለት ነው። ግን ለማን ጥቅም?

ለመሬት ከበርቴዎችና ለካፒታሊስቶች ጥቅም ከሆነ የሚኖረው አብዮታዊ ዲሞክራቲክ መንግሥት በይሆን አድሀሪ ቢሮክራሲያዊ መንግሥት፤— ኢምፔሪያሊስት ሪፐብሊክ ነው" /ያሰፈሰፈው መዓትና እንደምን እንደምንወጣው" ከሚለው ድርሰት/

ገና ኢምፔሪያሊስት ሪፐብሊክ አልሆነም፣ ይህ የአደራጁ ሸሀፈት ቤትን ትጋት የሚጠይቅ ነው፣ የቀረው ግን ተሟልቷል። ይውረድ የምንለውም ይህን አድሀሪ ቢሮክራሲያዊ መንግሥት ነው።

የከበርቴ አባሪ የሆነው አዋጁ ይሻር!
የሰባደሩ መሪዎች በስቸኳይ ይፈቱ!
ፋሺዝም ይወድማል፣ ሠፊው ሕዝብም ያቸንፋል!!